

Ilmastoturvallisuudella varautumista ja sopeutumista sään ääri-ilmiöihin

Hiilineutraali maakunta Pohjois-Savo, aamukahvit 15.12.2020

Jyri Wuorisalo, Savonia-ammattikorkeakoulu

Yle 2.12.2020

Vuodesta 2020 on tulossa yksi mittaushistorian kolmesta kuumimmasta vuodesta, kertoi YK:n alainen Maailman ilmatieteen järjestö WMO keskiviikkona tuoreen ilmastoraporttinsa perusteella.

YK:n pääsihteeri **Antonio Guterresin** mukaan raportti osoittaa, kuinka lähellä maailma on ilmastokatastrofia.

– Maailmanlopun tulipalot ja tulvat, syklonit ja hurrikaanit ovat yhä enemmän uusi normaali.

YK: Vuosi 2020 nousee historian kolmen kuumimman joukkoon - "Tämä on itsetuhoista", pääsihteeri sanoo

YK:n pääsihteeri Antonio Guterresin mukaan ihmiskunta käy sotaa luontoa vastaan.

Ilmasto 2.12. 19:50

Pohjois-Savossa:

Ilmastoturvallisuuden liiketoimintaverkosto

Savonia-ammattikorkeakoulu koordinoi sään ääri-ilmiöihin kohdistuvaa ilmastoturvallisuuden rakennerahastohanketta. Kohteena ovat erityisesti maa- ja metsätalousalat. Yhteistyökumppaneina ovat mm. MTK, ProAgria, Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Savotta, Itä-Suomen yliopisto, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus LUKE, Suomen ympäristökeskus SYKE, Geologian tutkimuskeskus GTK, Kuopion kaupunki ja Pohjois-Savon pelastuslaitos sekä yrityksiä eri toimialoilta.

Hanke tekee yhteistyötä Hiilineutraali maakunta - Pohjois-Savo – hankkeen, Pohjois-Savon ilmastofoorumin ja ilmastotiekarttatyön kanssa.

Hanke toteuttaa Savonian uutta kestävän kehityksen strategiaa ja kytkee laajasti Savonian osaamisen ilmastotyöhön, elinkeinojen murroksen hallintaan Pohjois-Savossa ja inhimillisen turvallisuuden edistämistyöhön.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Seuraavissa neljässä kuvassa tiivistyy hankkeen toimintamalli, jolla toteutetaan YK:n Agenda 2030 -kestävän kehityksen ohjelmaa (Sustainable Development Goals) ja EU:n Vihreän kehityksen ohjelmaa Green Deal sekä kansallisia ilmastotiekarttoja.

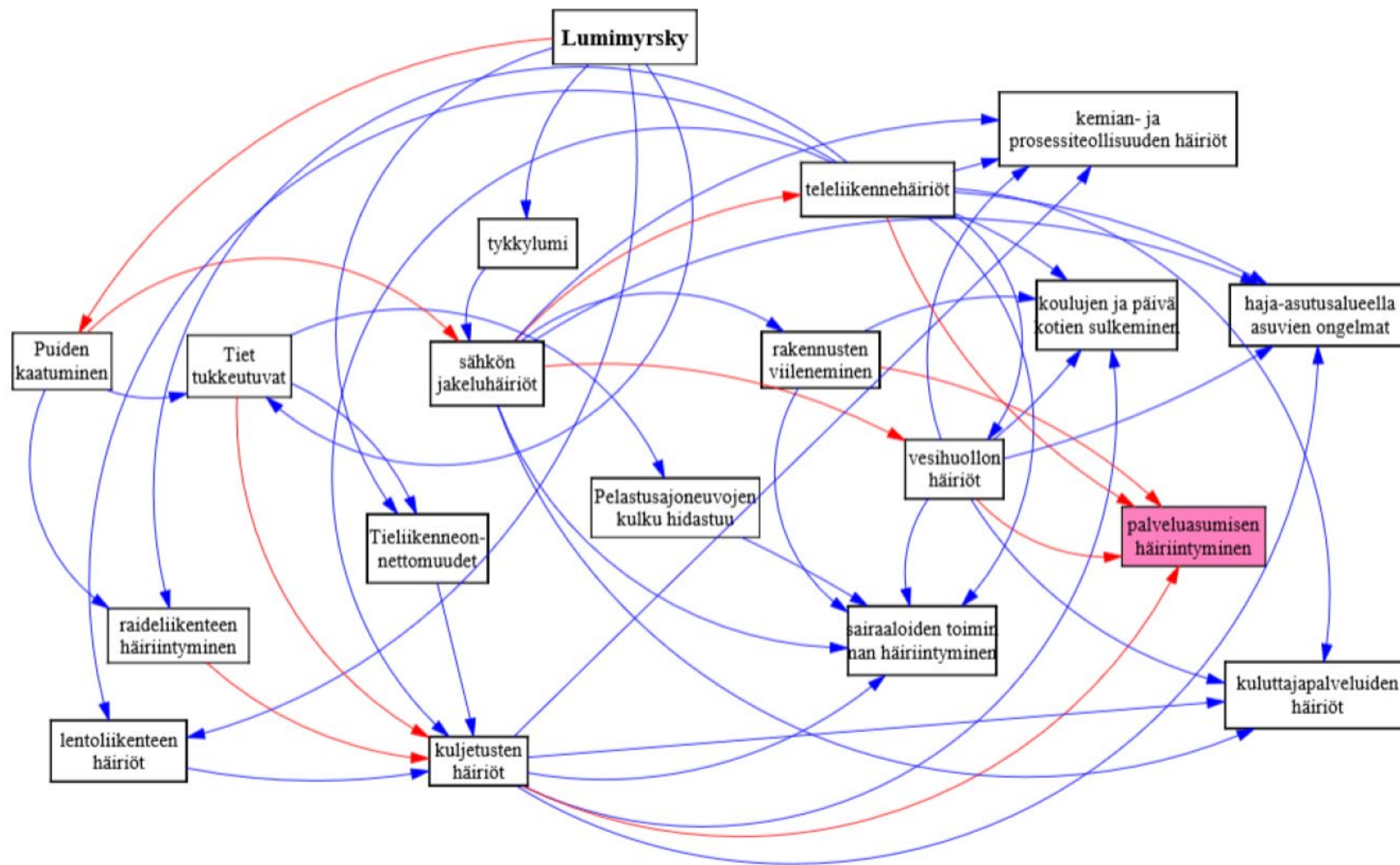
Kuva 1 keskinäisriippuvuudet, se näyttää konkreettisesti, miten yksittäinen sään ääri-ilmiö vaikuttaa laajasti yhteiskuntaan. Se kertoo keskinäisriippuvuuksista, joihin hanke kohdistuu kehittämällä julkisen- ja yksityisen sektorin yhteistyötä elinkeinoelämän roolia vahvistamalla.

Kuva 2 ristiinkytkennät, joka on esimerkki Agenda 2030 -tavoitteiden ristiinkytkennöistä eli Nexus-ajattelusta. Erityisen paljon ristiinkytkentöjä on vesi-, ruoka- energia- ja metsätavoitteissa. Hanke arvioi ruokaan, metsiin, energiaan ja veteen liittyviä toimenpiteitä, koska ne vaikuttavat toinen toisiinsa joko suoraan tai välillisesti.

Kuva 3 ATT-malli, joka on valtioneuvoston julkaisu Alueellisen turvallisuuden tila - alueellista varautumista ja turvallisuussuunnittelua tukeva seuranta-, arviointi- ja ennakointimalli. Hanke pilotoi soveltuvien osien ATT-mallia viranomaisten, yritysten, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyössä.

Kuva 4 ilmastoturvallisuuden innovaatioprosessi, joka on hankkeen toimintatapa, jolla ilmastoturvallisuustyötä toteutetaan. Siinä kytkeytyy toisiinsa kestävä kehityksen innovaatioprosessi ja systemaattinen tapa edetä sään ääri-ilmiöihin varautumisessa.

1. Keskinäisriippuvuudet

Ruoka-Metsä-Energia-Vesi NEXUS

2. Ristiinkytkenvät

- Agenda 2030 –kestävän kehityksen tavoitteiden ristiinkytcentöjä

Riitta Molarius, Pirjo Jukarainen, Tuula Kekki, Jaana Keränen,
Kari Laitinen, Reetta Riikonen, Teija Norri-Sederholm

Alueellisen turvallisuuden
tila (ATT) – alueellista
turvallisuuksuunnittelua ja
varautumista tukeva seuranta-,
arviointi- ja ennakointimalli

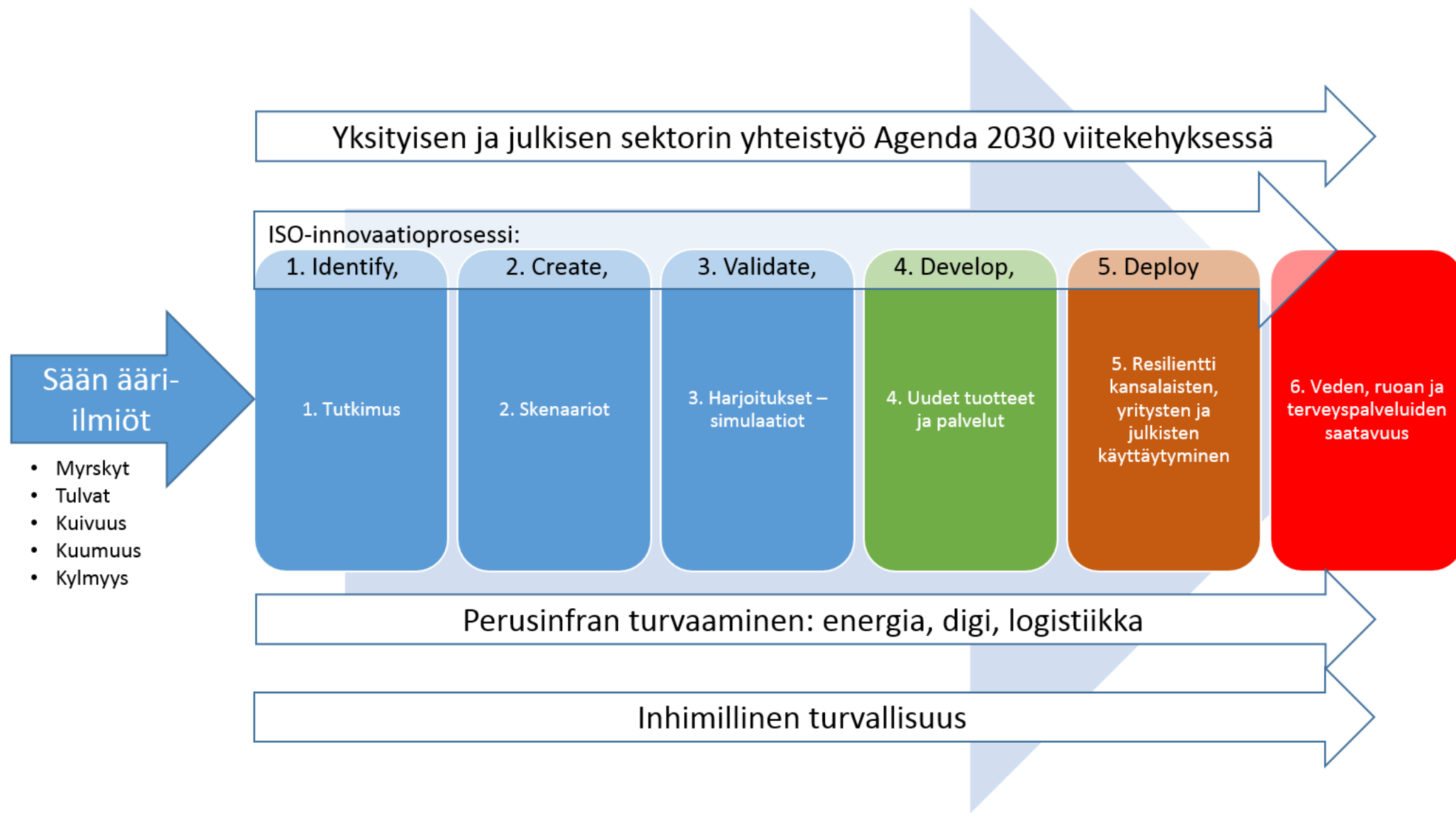
3. ATT-malli

Alueellinen turvallisuuden tila (ATT) – alueellista turvallisuuksuunnittelua ja varautumista tukeva seuranta-, arviointi- ja ennakointimalli

Turvallisuusympäristön muutoksen seurantaan varten kehitetty ATT-malli (Alueellinen turvallisuuden tila) tukee alueellista turvallisuuksuunnittelua sekä varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Malli opastaa organisoimaan turvallisuuden seurannan moniviranomaisyhteistyönä ja valitsemaan sitä varten alueelle soveltuvia turvallisuusindikaattoreita. ATT-mallin käyttöönottoa tukee ohjeisto menetelmistä, joiden avulla alueelliset turvallisuusverkostot voivat seurata turvallisuustilanteen kehitystä, tunnistaa turvallisuushaasteiden juurisyitä ja ennakoida tulevaisuutta.

ATT-malli on osa tietojohtoista turvallisuuksuunnittelua ja varautumista. Toimintamallin ytimessä on monitoimijainen ennakointiryhmä, jonka tehtävänä on analysoida alueelta saatavaa turvallisuutta kuvaavaa tietoa ja tehdä arvioita tilanteen kehityksestä.

Valtioneuvoston kanslia 28.04.2020

Climate Security and Extreme Weather Events Workshop in Humanitarian Networks and Partnerships Week 2020

Organizations who jointly organize the workshop on Climate Security:

Human Security Finland / Savonia University of Applied Sciences
Ministry of the Interior of Finland
Finnish Red Cross
Service Design Team D9, Finnish Digital Agency

The workshop looked for new forms of collaboration on how to prepare for extreme weather events. Such an approach allows for more targeted and community-driven solutions that address immediate vulnerabilities while also building resilience and protecting livelihoods in the long-term.

**SAIMAA
ILMIÖ**

Saimaa-ilmiö2026

Kuinka mukaan?

Ajankohtaista

Yhteys

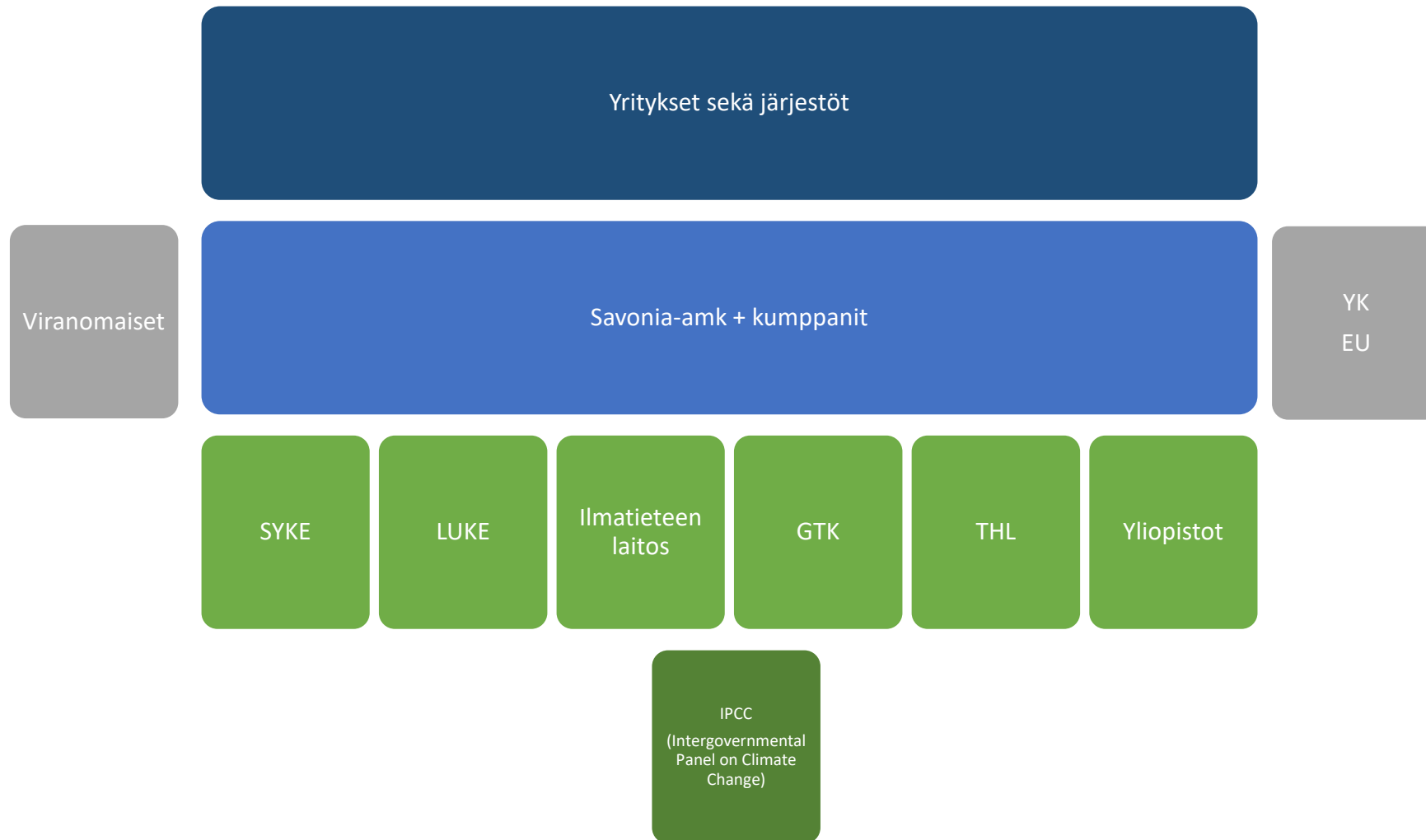
FI EN

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tulevaisuuteen vaikuttaminen on taito, tervetuloa mukaan!

Saimaa-ilmiö, Savonia-ammattikorkeakoulu ja Europe Direct kutsuvat tulevaisuuden luomisesta kiinnostuneet mukaan työpajoihin, joiden tavoitteena on syventyä Saimaa-ilmiön tulevaisuuskertomuksen eri ulottuvuuksiin rohkealla ja innostavalla tavalla sekä tärkeänä osana yhteistä eurooppalaista tarinaa.

Hanke mediassa

Artikkelit

Yhteistyöllä kohti ilmastoturvallisuutta, Vetovoimainen Pohjois-Savo 2020 -juhlajulkaisu

- Näköislehtenä https://issuu.com/oodiamedia/docs/pohjois-savo_2020
- Digiartikkeleina <https://oodia.fi/artikkelit>

Blogit

Ilmastoturvallisuudella varautumista ja sopeutumista sään ääri-ilmiöihin

<https://hiilineutraalipohjoissavo.fi/ilmastoturvallisuudella-varautumista-ja-sopeutumista-saan-aari-ilmioihin/>

Nexus

<https://blogit.savonsanomat.fi/liiketta-liiketoimintaan/nexus/>

Ilmastoturvallisuutta rakentamassa

<https://blogit.savonsanomat.fi/liiketta-liiketoimintaan/ilmastoturvallisuutta-rakentamassa/>

<https://ilmastoturvallisuus.savonia.fi>

Yhteistyöterveisin,

Jyri Wuorisalo
TKI-asiantuntija, liiketalous
RDI Advisor, Faculty of Business
Savonia-ammattikorkeakoulu / Savonia University of Applied Sciences
PL 6/P.O.Box 6 (Microkatu 1), FI-70201 Kuopio, Finland
Mobile +358 44 785 6914
Email jyri.wuorisalo@savonia.fi
www.savonia.fi

<https://ilmastoturvallisuus.savonia.fi>

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020